Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (pierwsza izba)

z dnia 26 stycznia 2017 r.*

Odwołanie — Porozumienia, decyzje i uzgodnione praktyki — Belgijski, niemiecki, francuski, włoski, niderlandzki i austriacki rynek instalacji sanitarnych do łazienek — Koordynacja cen sprzedaży i wymiana szczególnie chronionych informacji handlowych — Rozporządzenie (WE) nr 1/2003 — Artykuł 23 ust. 2 — Pułap wynoszący 10% obrotu — Wytyczne z 2006 r. w sprawie metody ustalania grzywien — Obowiązek uzasadnienia — Zasada równego traktowania — Wykonywanie nieograniczonego prawa orzekania

W sprawie C-637/13 P

mającej za przedmiot odwołanie w trybie art. 56 statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, wniesione w dniu 27 listopada 2013 r.,

Laufen Austria AG, z siedzibą w Wilhelmsburgu (Austria), reprezentowana przez E. Navarrę Varonę, abogada,

wnosząca odwołanie,

w której drugą stroną postępowania jest:

Komisja Europejska, reprezentowana przez F. Castillę Contreras, F. Castilla de la Torrego oraz F. Jimena Fernándeza, działających w charakterze pełnomocników, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

strona pozwana w pierwszej instancji,

TRYBUNAŁ (pierwsza izba),

w składzie: A. Tizzano, wiceprezes Trybunału, pełniący obowiązki prezesa pierwszej izby, M. Berger, E. Levits, S. Rodin (sprawozdawca) i F. Biltgen, sędziowie,

rzecznik generalny: M. Wathelet,

sekretarz: K. Malacek, administrator,

uwzględniając pisemny etap postępowania i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 10 września 2015 r.,

podjąwszy, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, decyzję o rozstrzygnięciu sprawy bez opinii,

wydaje następujący

* * Język postępowania: hiszpański.

Wyrok

1 W swoim odwołaniu Laufen Austria AG wnosi o uchylenie wyroku Sądu Unii Europejskiej z dnia 16 września 2013 r., Laufen Austria/Komisja (T-411/10, zwanego dalej „zaskarżonym wyrokiem", EU:T:2013:443), w którym Sąd oddalił jej skargę o stwierdzenie nieważności decyzji Komisji C(2010) 4185 wersja ostateczna z dnia 23 czerwca 2010 r. dotyczącej postępowania na podstawie art. 101 TFUE oraz art. 53 porozumienia EOG (sprawa COMP/39092 – Instalacje sanitarne do łazienek) (zwanej dalej „sporną decyzją"), w zakresie jej dotyczącym lub ewentualnie o obniżenie grzywny nałożonej na nią w tej decyzji.

Ramy prawne

Rozporządzenie nr 1/2003

2 Rozporządzenie Rady (WE) nr 1/2003 z dnia 16 grudnia 2002 r. w sprawie wprowadzenia w życie reguł konkurencji ustanowionych w art. [101 TFUE i 102 TFUE] (Dz.U. 2003, L 1, s. 1 – wyd. spec. w jęz. polskim, rozdz. 8, t. 2, s. 205) przewiduje w art. 23 ust. 2:

„Komisja może, w drodze decyzji, nałożyć grzywny na przedsiębiorstwa lub związki przedsiębiorstw, jeżeli umyślnie lub w wyniku zaniedbania [niedbalstwa]:

a) naruszają art. [101 TFUE] lub [102 TFUE] […]

[…].

Dla każdego przedsiębiorstwa lub związku przedsiębiorstw biorących udział w naruszeniu grzywna nie przekroczy 10% całkowitego obrotu uzyskanego w poprzedzającym roku obrotowym.

[…]".

Wytyczne z 2006 r.

3 W pkt 2 wytycznych w sprawie metody ustalania grzywien nakładanych na mocy art. 23 ust. 2 lit. a) rozporządzenia (WE) nr 1/2003 (Dz.U. 2006, C 210, s. 2, zwanych dalej „wytycznymi z 2006 r.") Komisja wskazała, że w zakresie dotyczącym ustalania wysokości grzywien „rozważy czas trwania i wagę danego naruszenia przepisów" i że „wysokość nałożonej grzywny nie może przekroczyć pułapów przewidzianych w art. 23 ust. 2 akapit drugi i trzeci rozporządzenia [(WE) nr] 1/2003".

4 Punkt 13 tych wytycznych stanowi:

„W celu ustalenia kwoty podstawowej grzywny Komisja uwzględni wartość sprzedaży dóbr [towarów] lub usług zrealizowanych [osiągniętą] przez przedsiębiorstwo, mając[ą] bezpośredni lub pośredni […] związek z naruszeniem, w danym sektorze geograficznym na terytorium [Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG)]. Zazwyczaj Komisja będzie uwzględniać wartość sprzedaży przedsiębiorstwa za ostatni pełny rok jego udziału w naruszeniu przepisów".

5 Punkt 20 wytycznych z 2006 r. ma następujące brzmienie:

„Ocena wagi naruszenia będzie dokonywana osobno dla każdego przypadku, dla każdego rodzaju naruszenia przepisów, z uwzględnieniem wszelkich okoliczności istotnych dla danego przypadku".

6 Punkt 21 tych wytycznych stanowi:

„Ogólną zasadą jest, że część uwzględnianej wartości sprzedaży będzie ustalana na poziomie do 30% wartości sprzedaży”.

7 Zgodnie z pkt 22 wytycznych z 2006 r.:

„W celu podjęcia decyzji w kwestii, czy wartość sprzedaży, która ma zostać uwzględniona w danym przypadku, znajdować się będzie w niższej, czy wyższej części tej trzydziestoprocentowej skali, Komisja rozważy takie czynniki jak: charakter naruszenia, wielkość skumulowanej części rynku, jaką dysponują dane przedsiębiorstwa, zakres geograficzny naruszenia oraz fakt, czy naruszenie zostało wprowadzone w życie, czy też nie”.

8 Punkt 23 tych wytycznych stanowi:

„Porozumienia horyzontalne dotyczące ustalania cen, podziału rynku i ograniczenia produkcji, które są z reguły tajne, zaliczają się ze względu na swój charakter do najpoważniejszych ograniczeń konkurencji. Zgodnie z zasadami polityki konkurencji muszą one być surowo karane. W konsekwencji część sprzedaży, która brana jest pod uwagę w wypadku naruszeń tego rodzaju, znajdować się będzie zazwyczaj w górnym przedziale powyższej skali”.

9 Punkt 25 rzeczonych wytycznych stanowi:

„Ponadto niezależnie od okresu uczestnictwa danego przedsiębiorstwa w naruszaniu przepisów Komisja dołączy do kwoty podstawowej kwotę w wysokości od 15 do 25% wartości sprzedaży, tak jak określono w sekcji A powyżej, w celu odstraszania przedsiębiorstw od samego zawierania porozumień horyzontalnych dotyczących ustalania cen, podziału rynku i ograniczenia produkcji. Komisja może zastosować tego rodzaju kwotę dodatkową także w wypadku innych naruszeń przepisów. W celu podjęcia decyzji co do części wartości sprzedaży, która zostanie uwzględniona w danym przypadku, Komisja weźmie pod uwagę pewne czynniki, w szczególności określone w pkt 22”.

10 Punkt 29 wytycznych z 2006 r. stanowi:

„Kwota podstawowa grzywny może zostać obniżona, jeżeli Komisja stwierdzi występowanie okoliczności łagodzących takich jak:

— dostarczenie przez dane przedsiębiorstwo dowodu, że położyło ono kres naruszaniu przepisów po pierwszej interwencji Komisji. Nie odnosi się to jednak do tajnych porozumień lub praktyk (w szczególności karteli);

— dostarczenie przez dane przedsiębiorstwo dowodu, że naruszenie przepisów spowodowane było zaniedbaniem [niedbalstwem];

— dostarczenie przez dane przedsiębiorstwo dowodu, że jego udział w naruszeniu przepisów jest zasadniczo ograniczony, a w konsekwencji udowodnienie, że w okresie, w którym przystąpiło ono do wywołujących naruszenie przepisów porozumień, w istocie powstrzymywało się ono od stosowania postanowień tych porozumień, przyjmując na rynku postawę prokonkurencyjną; sam fakt udziału przedsiębiorstwa w naruszeniu przez okres krótszy niż w przypadku innych przedsiębiorstw nie jest uznawany za okoliczność łagodzącą, gdyż okoliczność ta znajduje już odzwierciedlenie w kwocie podstawowej;

— aktywna współpraca danego przedsiębiorstwa z Komisją, wykraczająca poza zakres stosowania komunikatu o łagodzeniu sankcji i zakres jego prawnego zobowiązania do współpracy;

— udzielone na podstawie przepisów prawnych lub przez organy publiczne upoważnienie lub zachęta do działań zakłócających konkurencję […]”.

Okoliczności powstania sporu i sporna decyzja

11 Okoliczności powstania sporu, które zostały przedstawione w pkt 1–27 zaskarżonego wyroku, można streścić w następujący sposób.

12 W okresie zaistnienia okoliczności faktycznych składających się na stwierdzone naruszenie Laufen Austria wytwarzała artykuły ceramiczne pod własnymi markami i sprzedawała zarówno je, jak i produkty wytworzone przez jej konkurentów. Prowadzona przez nią sprzedaż koncentrowała się w Austrii oraz w mniejszym zakresie w Niemczech. W dniu 29 października 1999 r. Roca Sanitario SA, spółka dominująca w ramach grupy spółek prowadzących działalność w sektorze instalacji sanitarnych do łazienek (zwanej dalej „grupą Roca”), nabyła grupę, na czele której znajdowała się szwajcarska spółka Keramik Holding AG, która posiadała cały kapitał spółki Laufen Austria.

13 W dniu 15 lipca 2004 r. Masco Corp. i jej spółki zależne, między innymi Hansgrohe AG, będąca producentem armatury sanitarnej, i Hüppe GmbH, będąca producentem kabin prysznicowych, powiadomiły Komisję o istnieniu kartelu w sektorze instalacji sanitarnych do łazienek i wniosły o zastosowanie wobec nich zwolnienia z grzywien na podstawie wydanego przez tę instytucję obwieszczenia w sprawie zwolnienia z grzywien oraz zmniejszania grzywien w przypadkach karteli (Dz.U. 2002, C 45, s. 3, zwanego dalej „komunikatem z 2002 r. w sprawie współpracy”) lub ewentualnie o obniżenie kwoty grzywien, jakie mogłyby zostać na nie nałożone.

14 W dniach 9 i 10 listopada 2004 r. Komisja przeprowadziła niezapowiedziane kontrole w lokalach szeregu przedsiębiorstw i krajowych organizacji zawodowych prowadzących działalność w sektorze instalacji sanitarnych do łazienek. W okresie od dnia 15 listopada 2005 r. do dnia 16 maja 2006 r. Komisja wystosowała do wspomnianych przedsiębiorstw i organizacji, w tym do Roca SARL (zwanej dalej „Roca” i Laufen Austria, żądania udzielenia informacji, a w dniu 26 marca 2007 r. wydała pismo w sprawie przedstawienia zarzutów. Pismo to zostało doręczone między innymi wnoszącej odwołanie.

15 W dniu 17 stycznia 2006 r. Roca wniosła w imieniu własnym oraz w imieniu grupy, do której należy Laufen Austria, w zakresie, w jakim przejęła ona działalność tej grupy we Francji, o zwolnienie z grzywny na podstawie komunikatu z 2002 r. w sprawie współpracy lub ewentualnie o obniżenie kwoty grzywny, jaka mogłaby zostać na nią nałożona.

16 W dniach 12–14 listopada 2007 r. odbyło się przesłuchanie, w dniu 9 lipca 2009 r. Komisja wysłała do niektórych przedsiębiorstw, w tym do wnoszącej odwołanie, pismo zawierające opis stanu faktycznego, następnie instytucja ta wystosowała między innymi do wnoszącej odwołanie żądania udzielenia dodatkowych informacji, a w dniu 23 czerwca 2010 r. wydała sporną decyzję, w której stwierdziła naruszenie art. 101 ust. 1 TFUE oraz art. 53 Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym z dnia 2 maja 1992 r. (Dz.U. 1994, L 1, s. 3, zwanego dalej „porozumieniem EOG”) w sektorze instalacji sanitarnych do łazienek. Do tego naruszenia, w którym uczestniczyło 17 przedsiębiorstw, doszło w różnych okresach pomiędzy dniem 16 października 1992 r. a dniem 9 listopada 2004 r. Miało ono postać szeregu antykonkurencyjnych porozumień i uzgodnionych praktyk na terenie Belgii, Niemiec, Francji, Włoch, Niderlandów i Austrii. Produktami, których dotyczy niniejszy kartel, są należące do jednej z trzech podgrup produktów instalacje sanitarne do łazienek: armatura sanitarna, kabiny prysznicowe wraz z ich wyposażeniem, a także wyroby ceramiczne (zwane dalej „trzema podgrupami produktów”).

17 Komisja wskazała w szczególności na istnienie: krajowych organizacji zawodowych, których członkowie prowadzili działalność obejmującą wszystkie trzy podgrupy produktów i które nazwała „organizacjami koordynującymi”, krajowych organizacji zawodowych, których członkowie prowadzili działalność

obejmującą co najmniej dwie z tych trzech podgrup i które nazwała „organizacjami wieloproduktowymi", a także wyspecjalizowanych organizacji zrzeszających członków, których działalność koncentrowała się na jednej z trzech podgrup produktów. Wreszcie, stwierdziła ona występowanie centralnej grupy przedsiębiorstw uczestniczących w kartelu w różnych państwach członkowskich oraz w ramach organizacji koordynujących lub organizacji wieloproduktowych.

18 Jeśli chodzi o udział grupy Roca w stwierdzonym naruszeniu, Komisja uznała, że grupa ta wiedziała o naruszeniu dotyczącym trzech podgrup produktów. Co się tyczy jednak zasięgu geograficznego kartelu, Komisja stwierdziła, że nie można było uznać, iż grupa Roca wiedziała o jego globalnym zasięgu, i że należało uznać wyłącznie, iż wiedziała ona o zachowaniach o znamionach zmowy mających miejsce we Francji i w Austrii.

19 Komisja stwierdziła zatem w art. 1 ust. 3 spornej decyzji, że Laufen Austria, Roca Sanitario i Roca naruszyły art. 101 ust. 1 TFUE i art. 53 porozumienia EOG, uczestnicząc w ciągłym porozumieniu lub uzgodnionych praktykach w sektorze instalacji sanitarnych do łazienek we Francji i w Austrii.

20 W celu ustalenia kwoty grzywny nałożonej na każde przedsiębiorstwo Komisja oparła się na wytycznych z 2006 r.

21 W pierwszej kolejności Komisja określiła kwotę podstawową grzywny. W tym celu Komisja wyjaśniła, że w przypadku każdego przedsiębiorstwa ustaliła tę kwotę w oparciu o wartość sprzedaży w danym państwie członkowskim pomnożoną przez liczbę lat trwania uczestnictwa w naruszeniu stwierdzonym w każdym państwie członkowskim i w stosunku do odnośnej podgrupy produktów, tak aby uwzględnić okoliczność, że niektóre przedsiębiorstwa prowadzą działalność tylko w niektórych państwach członkowskich lub że owa działalność dotyczy jedynie jednej z trzech podgrup produktów.

22 Po przedstawieniu tego wyjaśnienia Komisja ustaliła na poziomie 15% wartości sprzedaży współczynnik związany z wagą stwierdzonego naruszenia w rozumieniu pkt 20–23 wytycznych z 2006 r. (zwany dalej „współczynnikiem »wagi naruszenia«"). W tym celu uwzględniła ona cztery kryteria oceny tego naruszenia, mianowicie łączne udziały w rynku oraz jego charakter, zasięg geograficzny i wprowadzenie go w życie.

23 Ponadto Komisja ustaliła współczynnik, jaki należało zastosować ze względu na czas trwania stwierdzonego naruszenia do kwoty podstawowej grzywny określonej w odniesieniu do wnoszącej odwołanie na podstawie postanowień pkt 24 wytycznych z 2006 r., na poziomie 10 w przypadku wnoszącej odwołanie, która to liczba odpowiadała trwającemu 10 lat udziałowi w naruszeniu na terytorium Austrii w zakresie wyrobów ceramicznych.

24 Wreszcie w celu zapewnienia spornej decyzji skutku odstraszającego Komisja, opierając się na postanowieniach pkt 25 wytycznych z 2006 r. i uwzględniając cztery kryteria oceny wskazane w pkt 22 niniejszego wyroku, podwyższyła kwotę podstawową grzywny w wyniku zastosowania do wartości sprzedaży współczynnika dodatkowego (zwanego dalej „współczynnikiem »kwoty dodatkowej«") w wysokości 15%.

25 Co się tyczy grupy Roca, Komisja otrzymała w ten sposób kwotę podstawową grzywny wynoszącą 3 000 000 EUR z tytułu zachowań o znamionach zmowy odnoszących się do armatury sanitarnej na rynku francuskim oraz kwotę podstawową grzywny wynoszącą 35 700 000 EUR z tytułu zachowań o znamionach zmowy odnoszących się do wyrobów ceramicznych, z czego 3 700 000 EUR dotyczyło rynku francuskiego, a 32 000 000 EUR – rynku austriackiego.

26 W drugiej kolejności Komisja zbadała istnienie okoliczności obciążających lub łagodzących, które mogłyby uzasadniać dostosowanie kwoty podstawowej grzywny. W odniesieniu do wnoszącej odwołanie Komisja nie uwzględniła żadnych okoliczności obciążających ani łagodzących.

27 W trzeciej kolejności Komisja zastosowała pułap wynoszący 10% obrotu (zwany dalej „pułapem 10%”) na podstawie art. 23 ust. 2 rozporządzenia nr 1/2003. Kwota grzywny ustalona dla grupy Roca po zastosowaniu tego pułapu wyniosła 38 700 000 EUR.

28 W czwartej kolejności Komisja uznała, że grupa Roca, do której należy wnosząca odwołanie, nie mogła skorzystać z obniżki kwoty grzywien na podstawie komunikatu z 2002 r. w sprawie współpracy. Jej zdaniem, po pierwsze, nie można uznać, że dowody przedstawione przez tę grupę miały istotną wartość dodaną w rozumieniu pkt 21 tego komunikatu. Po drugie, wspomniana grupa nie wykazała się rzeczywistą wolą współpracy w toku postępowania administracyjnego.

29 Z powyższych względów Komisja stwierdziła w art. 1 ust. 3 spornej decyzji, że wnosząca odwołanie naruszyła art. 101 TFUE i art. 53 porozumienia EOG, uczestnicząc w okresie od dnia 12 października 1994 r. do dnia 9 listopada 2004 r. w ciągłym porozumieniu lub w uzgodnionych praktykach w sektorze instalacji sanitarnych do łazienek we Francji i w Austrii.

30 Zgodnie z art. 2 ust. 4 spornej decyzji Komisja nałożyła na wnoszącą odwołanie grzywnę w wysokości 32 000 000 EUR, z czego 17 700 000 EUR podlegało zapłacie na zasadzie odpowiedzialności solidarnej wspólnie z Roca Sanitario.

Postępowanie przed Sądem i zaskarżony wyrok

31 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 8 września 2010 r. Laufen Austria wniosła skargę o stwierdzenie nieważności spornej decyzji w dotyczącym jej zakresie lub, tytułem żądania ewentualnego, o obniżenie kwoty nałożonej na nią grzywny.

32 Na poparcie swojego żądania stwierdzenia nieważności części spornej decyzji Laufen Austria podniosła sześć zarzutów. Zarzut pierwszy dotyczył przypisania odpowiedzialności za zachowania antykonkurencyjne, które są zarzucane Roca Sanitario. Zarzut drugi odnosił się do zastosowania pułapu 10%. Zarzut trzeci był związany z dokonaną przez Komisję oceną wagi naruszenia popełnionego przez Laufen Austria. Zarzut czwarty był oparty na naruszeniu zasad proporcjonalności i równego traktowania, jako że kontekst kryzysu gospodarczego nie został uwzględniony w charakterze okoliczności łagodzącej. Zarzut piąty odnosił się do nieuwzględnienia, w charakterze okoliczności łagodzącej, presji wywieranej przez hurtowników. Zarzut szósty był oparty na błędach przy stosowaniu komunikatu z 2002 r. w sprawie współpracy i wytycznych z 2006 r.

33 W ramach swego żądania obniżenia kwoty grzywny, podniesionego tytułem ewentualnym, Laufen Austria wskazała na fakt, iż w porównaniu z innymi uczestnikami jej zaangażowanie w stwierdzone naruszenie było mniejsze, jak również na mniejszą wagę jej udziału w popełnionym naruszeniu oraz na zakres jej współpracy z Komisją.

34 Jeśli chodzi o sześć zarzutów podniesionych przez wnoszącą odwołanie, w zaskarżonym wyroku Sąd w części odrzucił je jako niedopuszczalne, w części oddalił jako bezskuteczne, a w części oddalił jako bezzasadne. Uznał on, iż żaden z dowodów przedstawionych przez wnoszącą odwołanie, ani żaden wzgląd porządku publicznego nie uzasadniał skorzystania przez niego z przysługującego mu nieograniczonego prawa orzekania w celu obniżenia kwoty grzywny podlegającej nałożeniu na wnoszącą odwołanie.

35 W konsekwencji Sąd oddalił skargę spółki Laufen Austria w całości.

Żądania stron

36 Laufen Austria wnosi do Trybunału o:

— uchylenie w części zaskarżonego wyroku;

— obniżenie kwoty nałożonej na nią grzywny;

— obciążenie Komisji kosztami postępowania.

37 Komisja wnosi do Trybunału o:

— oddalenie odwołania i

— obciążenie Laufen Austria kosztami postępowania.

W przedmiocie odwołania

38 Na poparcie odwołania wnosząca odwołanie podnosi dwa zarzuty. Zarzut pierwszy dotyczy tego, że Sąd uchybił spoczywającemu na nim obowiązkowi uzasadnienia i naruszył zasady indywidualizacji kar, odpowiedzialności osobistej, proporcjonalności i równego traktowania, stosując pułap przewidziany w rozporządzeniu nr 1/2003. Zarzut drugi dotyczy tego, że Sąd naruszył zasady indywidualizacji sankcji i odpowiedzialności osobistej, proporcjonalności, równego traktowania i ochrony uzasadnionych oczekiwań, jak również obowiązek uzasadnienia, odrzucając żądanie obniżenia kwoty podstawowej grzywny nałożonej na wnoszącą odwołanie.

W przedmiocie zarzutu pierwszego

Argumentacja stron

39 W ramach zarzutu pierwszego Laufen Austria twierdzi w istocie, że Sąd uchybił spoczywającemu na nim obowiązkowi uzasadnienia i naruszył zasady indywidualizacji kar, odpowiedzialności osobistej, proporcjonalności i równego traktowania, gdyż uwzględnił w pkt 148–154 zaskarżonego wyroku całkowity obrót Roca Sanitario celem obliczenia pułapu 10% przewidzianego w art. 23 ust. 2 rozporządzenia nr 1/2003, w tym w odniesieniu do okresu, w ciągu którego została ona uznana za wyłącznie odpowiedzialną z tytułu omawianego naruszenia.

40 Laufen Austria podnosi w tym względzie, że nie tworzyła jednostki gospodarczej z Roca Sanitario w okresie naruszenia poprzedzającym nabycie Keramik Holding przez Roca Sanitario. Tymczasem z orzecznictwa Trybunału wynika, że pułap ten należy obliczyć na podstawie samego obrotu przedsiębiorstwa odpowiedzialnego za naruszenie.

41 W konsekwencji Sąd powinien był zastosować pułap 10% jedynie w stosunku do indywidualnego obrotu Laufen Austria w celu obliczenia grzywny odnoszącej się do tego okresu.

42 Ponadto Sąd uchybił spoczywającemu na nim obowiązkowi uzasadnienia i naruszył zasadę równego traktowania, ponieważ nie wziął pod uwagę wcześniejszych decyzji Komisji ani wyroków Sądu, w których kwota grzywny nałożonej na spółkę zależną w okolicznościach podobnych do okoliczności niniejszej sprawy została obliczona w świetle zasobów własnych tej spółki zależnej.

43 Komisja nie zgadza się z argumentami wnoszącej odwołanie.

Ocena Trybunału

44 Jak Trybunał już stwierdził, brzmienie art. 23 ust. 2 akapit drugi rozporządzenia nr 1/2003 jest jasne w zakresie, w jakim stawia wymóg, że „[d]la każdego przedsiębiorstwa lub związku przedsiębiorstw biorących udział w naruszeniu grzywna nie przekroczy 10% całkowitego obrotu uzyskanego w poprzedzającym roku obrotowym” (wyrok z dnia 4 września 2014 r., YKK i in./Komisja, C-408/12 P, EU:C:2014:2153, pkt 58).

45 Tymczasem pojęcie „przedsiębiorstwa biorącego udział w naruszeniu” w rozumieniu tego przepisu musi być takie samo dla celów stosowania art. 101 TFUE, ponieważ pojęcie takie nie może być interpretowane w odmienny sposób dla celów przypisania naruszenia i dla celów zastosowania górnej granicy 10% (wyrok z dnia 4 września 2014 r., YKK i in./Komisja, C-408/12 P, EU:C:2014:2153, pkt 59).

46 Jeśli zatem przedsiębiorstwo uznane przez Komisję za odpowiedzialne z tytułu naruszenia art. 101 TFUE zostaje nabyte przez inne przedsiębiorstwo, w ramach którego zachowuje ono – jako spółka zależna – status odrębnego podmiotu gospodarczego, Komisja musi uwzględnić obrót przypadający na każdy z tych podmiotów gospodarczych za okres poprzedzający nabycie w celu zastosowania do nich, stosownie do okoliczności, górnej granicy 10% (wyrok z dnia 4 września 2014 r., YKK i in./Komisja, C-408/12 P, EU:C:2014:2153, pkt 60).

47 W tym względzie cel określony poprzez ustanowienie w art. 23 ust. 2 rozporządzenia nr 1/2003 pułapu 10% obrotu każdego przedsiębiorstwa uczestniczącego w naruszeniu polega w szczególności na uniknięciu sytuacji, w której ustalenie grzywny w kwocie przewyższającej tę górną granicę przekracza możliwości płatnicze tego przedsiębiorstwa w dniu stwierdzenia przez Komisję jego odpowiedzialności z tytułu naruszenia i nałożenia na to przedsiębiorstwo sankcji pieniężnej (wyrok z dnia 4 września 2014 r., YKK i in./Komisja, C-408/12 P, EU:C:2014:2153, pkt 63).

48 Konstatacja ta jest wsparta brzmieniem art. 23 ust. 2 akapit drugi rozporządzenia nr 1/2003, który odnośnie do górnej granicy 10% ustanawia wymóg obliczenia tej granicy w oparciu o obrót uzyskany w roku obrotowym poprzedzającym decyzję, w której Komisja wymierza karę za naruszenie. Tymczasem taki wymóg jest w pełni spełniony w przypadku, gdy ta górna granica jest ustalona wyłącznie na podstawie obrotu spółki zależnej w odniesieniu do grzywny nałożonej wyłącznie na nią za okres poprzedzający jej nabycie przez spółkę dominującą. Wynika stąd, że w takich okolicznościach ewolucja strukturalna przedsiębiorstwa ponoszącego odpowiedzialność jako jednostka gospodarcza jest faktycznie brana pod uwagę przy obliczaniu grzywny (wyrok z dnia 4 września 2014 r., YKK i in./Komisja, C-408/12 P, EU:C:2014:2153, pkt 64).

49 Wynika stąd, że skoro spółka dominująca nie może zostać uznana za odpowiedzialną za naruszenie popełnione przez jej spółkę zależną przed dniem jej nabycia, Komisja musi uwzględnić w celu obliczenia pułapu 10% obrót tej spółki zależnej uzyskany w roku obrotowym poprzedzającym rok wydania decyzji, w której Komisja wymierza karę za naruszenie.

50 W konsekwencji Sąd naruszył prawo, gdy uznał w pkt 150 zaskarżonego wyroku, że jeśli dokonuje się rozróżnienia między pierwszym okresem, w którym jedynie spółka zależna jest odpowiedzialna za naruszenie, i drugim okresem, w którym spółka dominująca ponosi wraz ze swoją spółką zależną solidarną odpowiedzialność za naruszenie, art. 23 ust. 2 rozporządzenia nr 1/2003 nie wymaga sprawdzenia przez Komisję, czy ta część grzywny, za zapłatę której spółka dominująca nie ponosi odpowiedzialności solidarnej, pozostaje poniżej pułapu 10% obrotu samej spółki zależnej.

51 Z powyższego wynika, że zarzut ten należy uznać za zasadny bez potrzeby orzekania w przedmiocie innych argumentów podniesionych przez wnoszącą odwołanie na poparcie pierwszego zarzutu odwołania, w szczególności argumentów dotyczących naruszenia obowiązku uzasadnienia. W konsekwencji należy uchylić zaskarżony wyrok w zakresie, w jakim Sąd orzekł w nim, że Komisja

nie popełniła jakiegokolwiek błędu, gdy uwzględniła obrót grupy Roca w celu zastosowania pułapu 10% w odniesieniu do okresu, za który wyłącznie Laufen Austria została uznana za odpowiedzialną za naruszenie.

W przedmiocie zarzutu drugiego

Argumentacja stron

52 W ramach zarzutu drugiego Laufen Austria zarzuca Sądowi naruszenie, w szczególności w pkt 164–193 oraz w pkt 259–261 zaskarżonego wyroku, zasad indywidualizacji sankcji i odpowiedzialności osobistej, proporcjonalności, równego traktowania i ochrony uzasadnionych oczekiwań, jak również obowiązku uzasadnienia, ponieważ Sąd nie wyciągnął konsekwencji ze swojego ustalenia, że waga uczestnictwa w naruszeniu przypisanym Laufen Austria była mniejsza niż waga udziału pozostałych uczestników kartelu, zwłaszcza poprzez zmianę współczynników „wagi naruszenia" i „kwoty dodatkowej" oraz poprzez obniżenie kwoty podstawowej grzywny.

53 W pierwszej kolejności Laufen Austria twierdzi, że pkt 164–193 zaskarżonego wyroku są wadliwe pod względem prawnym, ponieważ Sąd, określając kwotę grzywny, nie uwzględnił w nich okoliczności, że jej udział w naruszeniu był mniej poważny niż udział pozostałych ukaranych przedsiębiorstw. W tym względzie Sąd nie dokonuje w zaskarżonym wyroku – poza kwestią dotyczącą zasięgu geograficznego uczestnictwa w naruszeniu – rozróżnienia między wagą zachowania Laufen Austria i wagą zachowań przedsiębiorstw tworzących „rdzeń" uczestniczących przedsiębiorstw, w zależności od charakteru ich poszczególnych zachowań. Tymczasem zgodnie z zasadą niedyskryminacji Sąd powinien był obniżyć kwotę podstawową grzywny nałożonej na Laufen Austria, stosując względem niej niższe współczynniki „wagi naruszenia" i „kwoty dodatkowej" niż współczynniki zastosowane w stosunku do tych przedsiębiorstw, oraz wyciągnąć konsekwencje ze swych ustaleń poczynionych w pkt 187, 259 i 260 zaskarżonego wyroku.

54 W drugiej kolejności uzasadnienie zawarte w pkt 186 i 260 zaskarżonego wyroku pozostaje w sprzeczności z orzecznictwem dotyczącym stopniowania grzywien i uprzywilejowuje niesłusznie zasadę proporcjonalności grzywny kosztem zasady równego traktowania.

55 W trzeciej kolejności niska waga uczestnictwa Laufen Austria w stwierdzonym naruszeniu winna zostać uwzględniona jako okoliczność łagodząca w rozumieniu pkt 29 tiret trzecie wytycznych z 2006 r. Tymczasem w pkt 189–191 zaskarżonego wyroku Sąd, opierając się na zbyt zawężającej i błędnej wykładni tego przepisu, wykluczył jakąkolwiek obniżkę grzywny na tej podstawie.

56 W czwartej kolejności Sąd naruszył zasadę ochrony uzasadnionych oczekiwań i uchybił ciążącemu na nim obowiązkowi uzasadnienia, stwierdzając w pkt 183 zaskarżonego wyroku, że Komisja nie odeszła od metody obliczenia kwoty grzywny przewidzianej w wytycznych z 2006 r.

57 Komisja nie zgadza się z argumentami wnoszącej odwołanie. Ponadto wprawdzie Komisja uważa, że Sąd słusznie odrzucił argumenty wnoszącej odwołanie oparte na naruszeniu zasad równego traktowania i proporcjonalności, twierdzi ona jednak w istocie, iż przyjęte przez Sąd założenie, że współczynniki „wagi naruszenia" i „kwoty dodatkowej" zastosowane względem wnoszącej odwołanie, która uczestniczyła w naruszeniu tylko w części odnoszącej się do rynku austriackiego, powinny być odmienne od współczynników przyjętych w stosunku do innych członków kartelu uczestniczących w naruszeniu na terytorium sześciu państw członkowskich w zakresie trzech podgrup produktów, jest nieprawidłowe. W konsekwencji Komisja wnosi do Trybunału o zastąpienie uzasadnienia.

Ocena Trybunału

58 Na wstępie należy przypomnieć, że jedynie Sąd jest właściwy, by dokonać kontroli sposobu, w jaki Komisja oceniła w każdym konkretnym przypadku wagę bezprawnych zachowań. Celem kontroli przeprowadzanej przez Trybunał w ramach odwołania jest z jednej strony zbadanie, w jakim stopniu Sąd uwzględnił w sposób prawnie właściwy wszystkie czynniki istotne przy ocenie wagi określonego zachowania w świetle art. 101 TFUE i art. 23 rozporządzenia nr 1/2003, a z drugiej strony zweryfikowanie, czy Sąd odniósł się w stopniu wymaganym przez prawo do wszystkich argumentów powołanych na poparcie żądania uchylenia grzywny lub obniżenia jej kwoty (zob. w szczególności wyroki: z dnia 17 grudnia 1998 r., Baustahlgewebe/Komisja, C-185/95 P, EU:C:1998:608, pkt 128; z dnia 28 czerwca 2005 r., Dansk Rørindustri i in./Komisja, C-189/02 P, C-202/02 P, od C-205/02 P do C-208/02 P i C-213/02 P, EU:C:2005:408, pkt 244; z dnia 5 grudnia 2013 r., Solvay Solexis/Komisja, C-449/11 P, niepublikowany, EU:C:2013:802, pkt 74).

59 Jednakże w zakresie, w jakim Laufen Austria zarzuca Sądowi w ramach zarzutu drugiego, że nie uwzględnił on – ani w ramach kontroli zgodności z prawem spornej decyzji w pkt 164–193 zaskarżonego wyroku, ani w ramach wykonywania przysługującego mu nieograniczonego prawa orzekania przy ustalaniu grzywny w pkt 258–261 tego wyroku – okoliczności, że udział wnoszącej odwołanie w stwierdzonym naruszeniu był mniej poważny niż udział przedsiębiorstw tworzących „rdzeń" kartelu, należy podkreślić, że nie jest zadaniem Trybunału, który rozstrzyga kwestie prawne w ramach odwołania, zastąpienie ze względów słuszności własną oceną oceny Sądu, który w ramach nieograniczonego prawa orzekania orzeka o kwotach grzywien nakładanych na przedsiębiorstwa z powodu naruszenia przez nie prawa Unii (wyroki: z dnia 28 czerwca 2005 r., Dansk Rørindustri i in./Komisja, C-189/02 P, C-202/02 P, od C-205/02 P do C-208/02 P i C-213/02 P, EU:C:2005:408, pkt 245; z dnia 11 lipca 2013 r., Gosselin Group/Komisja, C-429/11 P, niepublikowany, EU:C:2013:463, pkt 87).

60 Poza tym należy też przypomnieć, że przy określaniu kwoty grzywien trzeba uwzględnić czas trwania naruszenia i wszystkie okoliczności mogące mieć wpływ na ocenę jego wagi (wyroki: z dnia 28 czerwca 2005 r., Dansk Rørindustri i in./Komisja, C-189/02 P, C-202/02 P, od C-205/02 P do C-208/02 P i C-213/02 P, EU:C:2005:408, pkt 240; z dnia 11 lipca 2013 r., Team Relocations i in./Komisja, C-444/11 P, niepublikowany, EU:C:2013:464, pkt 98).

61 Wśród okoliczności, które mogą wpływać na ocenę wagi naruszeń, znajdują się: zachowanie każdego z przedsiębiorstw, rola odgrywana przez każde z nich w ustanowieniu kartelu, korzyść, którą mogły odnieść z tego kartelu, wielkość przedsiębiorstw i wartość odnośnych towarów, jak również zagrożenie, jakie naruszenia tego rodzaju stanowią dla celów Unii Europejskiej (wyroki: z dnia 28 czerwca 2005. r., Dansk Rørindustri i in./Komisja, C-189/02 P, C-202/02 P, od C-205/02 P do C-208/02 P i C-213/02 P, EU:C:2005:408, pkt 242; z dnia 11 lipca 2013 r., Team Relocations i in./Komisja, C-444/11 P, niepublikowany, EU:C:2013:464, pkt 100).

62 Jak wynika z pkt 179 zaskarżonego wyroku, w niniejszej sprawie bezsporne jest, że Laufen Austria uczestniczyła w naruszeniu polegającym na wprowadzaniu w życie skoordynowanych podwyżek przyszłych cen oraz że z uwagi na swoje uczestnictwo w spotkaniach organizacji koordynującej, Arbeitskreis Sanitärindustrie, wiedziała, iż naruszenie to obejmowało swym zakresem przedmiotowym trzy podgrupy produktów i pokrywało całe terytorium Austrii.

63 Sąd stwierdził na tej podstawie, że Komisja mogła zgodnie z pkt 21–23 i 25 wytycznych z 2006 r. słusznie uznać, że współczynniki „wagi naruszenia" i „kwoty dodatkowej" w wysokości 15% były odpowiednie.

64 Nie kwestionując faktu popełnienia naruszenia opisanego w zaskarżonym wyroku, Laufen Austria zarzuca w tym względzie Sądowi, że nie uwzględnił okoliczności, iż nie tworzyła ona „rdzenia" kartelu w szczególności z tego względu, że nie uczestniczyła w jego zawiązaniu i utrzymaniu.

65 Zakładając nawet, że okoliczność ta zostanie wykazana, nie pozwala ona jednak w żadnym razie na udowodnienie, że Sąd powinien był uznać, iż współczynniki „wagi naruszenia" i „kwoty dodatkowej" w wysokości 15% nie są odpowiednie lub są zbyt wysokie, ponieważ taka wartość wyrażona procentowo była uzasadniona ze względu na sam charakter rozpatrywanego naruszenia, mianowicie z uwagi na koordynowanie podwyżek cen. Takie naruszenie zalicza się bowiem do najpoważniejszych ograniczeń konkurencji w rozumieniu pkt 23 i 25 wytycznych z 2006 r., a stawka w wysokości 15% odpowiada najniższej stawce w skali grzywien przewidzianej dla takich naruszeń na mocy owych wytycznych (zob. podobnie wyroki: z dnia 11 lipca 2013 r., Ziegler/Komisja, C-439/11 P, EU:C:2013:513, pkt 124, 125; z dnia 11 lipca 2013 r., Team Relocations i in./Komisja, C-444/11 P, niepublikowany, EU:C:2013:464, pkt 125).

66 W konsekwencji Sąd mógł słusznie uznać w pkt 179 i 258 zaskarżonego wyroku, że Komisja nie naruszyła zasady proporcjonalności, gdy ustaliła współczynniki „wagi naruszenia" i „kwoty dodatkowej" na poziomie 15%, bez względu na zasięg geograficzny udziału wnoszącej odwołanie w omawianym naruszeniu, ograniczający się jedynie do terytorium Austrii.

67 W zakresie, w jakim Laufen Austria zarzuca Sądowi, że wprawdzie stwierdził, iż jej uczestnictwo w naruszeniu było mniej poważne niż udział pozostałych uczestników niniejszego kartelu, przyjął on jednak w stosunku do niej wspomniane współczynniki, przez co naruszył zasadę równego traktowania, należy stwierdzić, że jak Komisja podnosi w istocie, uzasadnienie zawarte w pkt 186 i 187 oraz 259 i 260 zaskarżonego wyroku, zgodnie z którym z jednej strony naruszenie obejmujące terytorium sześciu państw członkowskich i trzy podgrupy produktów powinno zostać uznane za poważniejsze niż naruszenie takie jak to rozpatrywane w niniejszej sprawie, które zostało popełnione na terytorium tylko jednego państwa członkowskiego, a z drugiej strony przedsiębiorstwa, które wzięły udział w tym pierwszym naruszeniu, powinny były z tego tylko względu zostać ukarane grzywną obliczoną na podstawie współczynników „wagi naruszenia" i „kwoty dodatkowej" wyższych niż współczynniki zastosowane w stosunku do wnoszącej odwołanie, jest wadliwe pod względem prawnym.

68 Jeśli chodzi bowiem o ustalenie współczynników „wagi naruszenia" i „kwoty dodatkowej", z pkt 22 i 25 wytycznych z 2006 r. wynika, że należy wziąć pod uwagę pewną liczbę elementów, a w szczególności elementy wskazane w pkt 22 tych wytycznych. Wprawdzie aby ocenić wagę naruszenia, a następnie ustalić kwotę grzywny podlegającej nałożeniu, można uwzględnić między innymi zasięg geograficzny naruszenia, jednak okoliczność, że dane naruszenie ma szerszy zasięg geograficzny niż inne naruszenie, nie może sama w sobie koniecznie oznaczać, że to pierwsze naruszenie rozpatrywane w całości, a w szczególności w świetle jego charakteru, należy uznać za poważniejsze niż to drugie i za uzasadniające tym samym ustalenie współczynników „wagi naruszenia" i „kwoty dodatkowej", które będą wyższe od współczynników przyjętych w celu obliczenia grzywny nałożonej za to drugie naruszenie (zob. podobnie wyrok z dnia 10 lipca 2014 r., Telefónica i Telefónica de España/Komisja, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, pkt 178).

69 Mając powyższe na względzie, należy przypomnieć, że zasada równego traktowania stanowi ogólną zasadę prawa Unii, zapisaną w art. 20 i 21 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem owa zasada wymaga, aby porównywalne sytuacje nie były traktowane w odmienny sposób, a odmienne sytuacje nie były traktowane jednakowo, chyba że takie traktowanie jest obiektywnie uzasadnione (zob. w szczególności wyrok z dnia 12 listopada 2014 r., Guardian Industries i Guardian Europe/Komisja, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, pkt 51).

70 Sąd musi przestrzegać rzeczonej zasady nie tylko w ramach sprawowanej przezeń kontroli zgodności z prawem decyzji Komisji nakładającej grzywny, lecz również w ramach wykonywania przysługującego mu nieograniczonego prawa orzekania. Wykonywanie tego prawa nie może bowiem prowadzić przy określaniu wysokości nałożonych grzywien do dyskryminacji między przedsiębiorstwami, które uczestniczyły w porozumieniu lub w uzgodnionej praktyce, sprzecznych z art. 101 ust. 1 TFUE (zob. podobnie wyrok z dnia 18 grudnia 2014 r., Komisja/Parker Hannifin Manufacturing i Parker-Hannifin, C-434/13 P, EU:C:2014:2456, pkt 77).

71 Jak wynika z orzecznictwa Trybunału, uwzględnienie w oparciu o tę zasadę, w celu oceny wagi naruszenia, różnic między przedsiębiorstwami uczestniczącymi w tym samym kartelu, w szczególności w świetle zasięgu geograficznego udziału każdego z nich, niekoniecznie musi nastąpić w chwili ustalenia współczynników „wagi naruszenia" i „kwoty dodatkowej", lecz może mieć miejsce na innym etapie obliczania grzywny, na przykład w chwili dostosowania kwoty podstawowej grzywny w zależności od okoliczności łagodzących i obciążających na podstawie pkt 28 i 29 wytycznych z 2006 r. (zob. podobnie wyroki: z dnia 11 lipca 2013 r., Gosselin Group/Komisja, C-429/11 P, niepublikowany, EU:C:2013:463, pkt 96–100; z dnia 11 lipca 2013 r., Team Relocations i in./Komisja, C-444/11 P, niepublikowany, EU:C:2013:464, pkt 104, 105).

72 Jak zauważyła Komisja, takie różnice mogą ujawnić się też w kontekście wartości sprzedaży przyjętej celem obliczenia kwoty podstawowej grzywny, w zakresie w jakim wartość ta odzwierciedla w stosunku do każdego uczestniczącego przedsiębiorstwa znaczenie jego udziału w omawianym naruszeniu zgodnie z pkt 13 wytycznych z 2006 r., który pozwala przyjąć za punkt wyjścia przy obliczaniu grzywien kwotę, która odzwierciedla gospodarcze znaczenie naruszenia oraz stopień zaangażowania uczestniczącego w nim przedsiębiorstwa (zob. podobnie wyrok z dnia 11 lipca 2013 r., Team Relocations i in./Komisja, C-444/11 P, niepublikowany, EU:C:2013:464, pkt 76).

73 W konsekwencji w zakresie, w jakim bezsporne jest, że kwota podstawowa grzywny nałożonej na wnoszącą odwołanie została określona na podstawie wartości sprzedaży uzyskanej przez wnoszącą odwołanie na terytorium Austrii, Sąd mógł w pkt 186 i 187 oraz 259 i 260 zaskarżonego wyroku, nie naruszając przy tym zasady równego traktowania, ustalić na poziomie 15% tej wartości stawkę współczynników „wagi naruszenia" i „kwoty dodatkowej".

74 Wprawdzie z powyższego wynika, że uzasadnienie przyjęte przez Sąd w pkt 186 i 187 oraz 259 i 260 zaskarżonego wyroku narusza prawo, należy jednak przypomnieć, że jeśli w uzasadnieniu orzeczenia Sądu dopuszczono się naruszenia prawa Unii, lecz jego sentencja jest zasadna w świetle innych względów prawnych, to takie naruszenie nie może spowodować uchylenia tego orzeczenia i należy zastąpić jego uzasadnienie w odpowiednim zakresie (zob. podobnie wyroki: z dnia 9 czerwca 1992 r., Lestelle/Komisja, C-30/91 P, EU:C:1992:252, pkt 28, z dnia 9 września 2008 r., FIAMM i in./Rada i Komisja, C-120/06 P i C-121/06 P, EU:C:2008:476, pkt 187 i przytoczone tam orzecznictwo).

75 Jak wynika z uzasadnienia przedstawionego w pkt 68–73 niniejszego wyroku, które powinno zastąpić uzasadnienie przyjęte przez Sąd, ma to miejsce w niniejszej sprawie.

76 W konsekwencji należy oddalić zarzut drugi w zakresie, w jakim wnosząca odwołanie zarzuca w nim Sądowi naruszenia prawa, a w szczególności naruszenie zasad proporcjonalności i równego traktowania, z tego względu, że Sąd nie zastosował wobec wnoszącej odwołanie współczynników „wagi naruszenia" i „kwoty dodatkowej" niższych niż współczynniki zastosowane w stosunku do przedsiębiorstw, których udział w naruszeniu był najpoważniejszy, w związku z czym nie uwzględnił w zaskarżonym wyroku mniejszej wagi uczestnictwa wnoszącej odwołanie w naruszeniu.

77 Jeśli chodzi o zastrzeżenie, że Sąd uchybił spoczywającemu na nim obowiązkowi uzasadnienia i naruszył zasadę ochrony uzasadnionych oczekiwań, stwierdzając w pkt 183 zaskarżonego wyroku, że Komisja nie odeszła od metody obliczenia kwoty grzywny przewidzianej w wytycznych z 2006 r., należy zaznaczyć, że w pkt 169 i 170 zaskarżonego wyroku Sąd opisał tę metodę w ogólny sposób, a w pkt 172–174 tego wyroku opisał, w jaki sposób Komisja zastosowała ją w niniejszej sprawie.

78 W związku z tym takie zastrzeżenie nie może zostać uwzględnione.

79 Wreszcie jeśli chodzi o zastrzeżenie, że Sąd nie uwzględnił w ramach okoliczności łagodzących w rozumieniu pkt 29 tiret trzecie wytycznych z 2006 r. mniejszej wagi uczestnictwa wnoszącej odwołanie w naruszeniu w porównaniu z udziałem innych uczestników, bezsporne jest, że Laufen Austria poprzestała na wskazaniu, iż jej udział w stwierdzonym naruszeniu miał ograniczony charakter.

80 Tymczasem, zgodnie z pkt 29 wytycznych z 2006 r., aby móc skorzystać z obniżki kwoty grzywny z tytułu takich okoliczności łagodzących, wnosząca odwołanie powinna była wykazać, że powstrzymała się faktycznie od stosowania odnośnych porozumień o znamionach naruszenia, przyjmując na rynku postawę prokonkurencyjną, którego to dowodu wnosząca odwołanie nie przedstawiła, jak Sąd stwierdził w pkt 191 zaskarżonego wyroku.

81 Taka ocena dowodów nie może w żadnym razie – z zastrzeżeniem przypadku ich przeinaczenia, który nie został podniesiony w niniejszej sprawie – zostać zakwestionowana w ramach odwołania (zob. podobnie wyroki: z dnia 13 stycznia 2011 r., MediaSaturn-Holding/OHIM, C-92/10 P, niepublikowany, EU:C:2011:15, pkt 27; z dnia 10 lipca 2014 r., Grecja/Komisja, C-391/13 P, niepublikowany, EU:C:2014:2061, pkt 28, 29; z dnia 20 stycznia 2016 r., Toshiba Corporation/Komisja, C-373/14 P, EU:C:2016:26, pkt 40).

82 Wynika stąd, że zastrzeżenie dotyczące badania przez Sąd okoliczności łagodzących w rozumieniu pkt 29 tiret trzecie wytycznych z 2006 r. powinno zostać oddalone.

83 Z całości powyższych rozważań wynika, że zarzut drugi należy oddalić.

W przedmiocie skierowania sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd

84 Zgodnie z art. 61 akapit pierwszy statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, jeżeli Trybunał uchyla orzeczenie Sądu, może on wydać orzeczenie ostateczne w sprawie, jeśli stan postępowania na to pozwala, lub skierować sprawę do ponownego rozpoznania przez Sąd.

85 W niniejszym przypadku Trybunał nie dysponuje jednak obrotem osiągniętym przez Laufen Austria w ciągu roku poprzedzającego wydanie spornej decyzji, w związku z czym stan postępowania nie pozwala na wydanie orzeczenia. W konsekwencji należy skierować niniejszą sprawę do ponownego rozpoznania przez Sąd.

W przedmiocie kosztów

86 Zważywszy, że sprawa zostaje skierowana do ponownego rozpoznania przez Sąd, rozstrzygnięcie o kosztach niniejszego postępowania odwoławczego nastąpi w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.

Z powyższych względów Trybunał (pierwsza izba) orzeka, co następuje:

1) **Wyrok Sądu Unii Europejskiej z dnia 16 września 2013 r., Laufen Austria AG/Komisja (T-411/10, EU:T:2013:443), zostaje uchylony.**

2) **Sprawa zostaje skierowana do ponownego rozpoznania przez Sąd Unii Europejskiej, aby orzekł on w przedmiocie żądania obniżenia nałożonej grzywny, przedstawionego przez Laufen Austria AG.**

3) **Rozstrzygnięcie o kosztach nastąpi w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.**

Podpisy